

A) Temari

I Part: FONDAMENTS DE LA INFORMACIÓ PERIODÍSTICA

1. Processos d'informació i de comunicació. Introducció a la informació periodística. Nocions i esquemes simplificats.

2. Dinàmica actual dels fenòmens de comunicació de masses. Panorama actual de la comunicació de masses des de la perspectiva professional periodística.

3. Fonts d'informació convencionals i mitjans de comunicació de masses.
Agències informatives: definició, classificació, descripció i tipologia de serveis.

Gabinetes d'informació: definició, classificació, descripció i tipologia de serveis. Portantveus, agents, agregats i assessors de Premsa i Comunicació: definició de les seves funcions i serveis.

Funcions professionals als mitjans de comunicació de masses: premsa, ràdio, televisió, cinema i video informatius.

4. La funció professional periodística. Característiques generals i particulars de la funció professional periodística. La responsabilitat del periodista davant la societat. Necessitat d'una formació científica, Normes de conducta professional. Els conceptes d'objectivitat, honradesa i veracitat. Condicionaments objectius i subjectius. Trets característics de la tradició professional periodística catalana. Els mecanismes pràctics de l'exercici professional. Condicions específiques del treball als diversos mitjans. Estudi especial del treball de l'informador de primer nivell.

5. Introducció a la preceptiva redaccional periodística. Els diversos tractaments redaccionals de la informació. Gèneres periodístics específics de la premsa. L'estil de la informació periodística. Els conceptes de concisió i claredat. Regles pràctiques generals de l'estil informatiu.

II Part: TEORIA GENERAL DE LA NOTICIA

6. Nocions d'efemerologia. Concepte i definició d'esdeveniment des de la perspectiva comunicacional. Estructura, elements i procés de l'esdeveniment social d'interès periodístic. Les tipologies efemerològiques. La relació de causalitat en els esdeveniments socials actius. La semantització dels fets i dels esdeveniments. L'anàlisi efemerològica. Referència especial al fet divers o succés com a esdeveniment específic de la comunicació de masses.

7. El procés de semantització en la pràctica periodística. Operacions selectives i combinatòries. Els protocols de transformació. Universos comunicacionals i sistemes d'articulació als mitjans de comunicació. Les diverses fases teòriques i pràctiques de manipulació i transformació dels fets i dels esdeveniments durant el procés de semantització informativa.

8. Concepte de notícia. Definició de notícia. Etimologia. Les diverses descripcions teòriques.

9. Estructura interna de la notícia. Components i factors bàsics del contingut de la notícia. La regla de les 6 W's: orígens històrics i descripció

dels diversos elements que la integren. Les aportacions de la teoria de l'esdeveniment a la configuració de la notícia.

10. Morfologia de la notícia. Els elements de l'estructura morfològica de les unitats redaccionals a la premsa: les parts que componen cada element. El nucli morfològic de la notícia.

Fòrmules de desenvolupament del text de la notícia: tècniques expositives de la informació escrita. La llei de l'interès decreixent. Les diverses menes de piràmide invertida.

El lead: definició, estructura i tipologia.

El cos de la notícia.

La titulació: estructura i tipologia.

La il·lustració.

Normes generals de redacció periodística. L'atribució i la identificació. Els mots-clau. El ritme intern de la narració informativa.

Materialització de la notícia. Normes complementàries d'identificació tècnica: la línia de crèdit. Elements de tecnologia per a la substanciació, transmissió i composició de notícies als mitjans impresos.

11. Tipologia de les notícies periodístiques. Diverses alternatives per a la classificació teòrica de les notícies periodístiques:

Per la seva naturalesa efemerològica.

Pel caracter del seu contingut.

Per la identitat de la seva font.

Pel nivell de la seva font.

Pels elements de la seva estructura.

Per la seva funció informativa.

Pel seu esquema redaccional.

Esquemes teòrics de diverses menes de notícia.

12. Normes de valoració i de selecció de notícies. Criteris generals de valoració i selecció. Criteris derivats del model de diari. Sistemes comuns de valoració addicional determinant.

13. Mètodes professionals per a l'obtenció de notícies periodístiques. Recursos personals i fonts pròpies del periodista. Fonts genèriques i convencionals d'informació. Fonts específiques i eventuais d'informació.

III Part: PRINCIPIS D'HEMEROGRAFIA GENERAL

14. Introducció a l'hemerografia. Definició. Classificació dels mitjans impresos en funció del concepte de periodicitat. Evolució històrica dels estudis hemerogràfics. La necessitat d'emprendre l'anàlisi i la crítica integrals del diari.

15. Teoria del diari. Descripció del diari. Tipus i menes de diari. Models de diari.

16. Elements d'hemerografia normativa i funcional.

Hemerografia normativa o instrumental: projectes de creació i de transformació de diaris; disseny; Llibre d'Estil; esquema d'organització dels diaris; articulació de la Redacció.

Hemerografia funcional: anàlisis de l'entorn; anàlisis internes; plans previsionals.

17. Nocions d'hemerografia analítica. Historial tècnic del diari. Anàlisis morfològiques i de contingut. Metodologia.

Hemerocritica. Estudis de premsa comparada.

18. Disciplines hemerogràfiques derivades. Hemerografies documental, històrica i descriptiva.

B) Bibliografía

I Part:

BENITO, Angel. Teoría general de la información. Madrid. Ediciones Pirámide S.A., 1982.

BUSTAMANTE, Enrique. Los años de la información en España. Madrid. Akal editor. 1982.

MARTIN VIVALDI, Gonzalo. Géneros periodísticos. Madrid. Parainfo, 1973.

NUÑEZ LAVADEZE, L. El lenguaje de los "media". Madrid. Pirámide, 1979.

PASQUALI, Antonio: Comprender la comunicación. Caracas, Monte Avila Editores, 1979.

VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. Informe sobre la información. Barcelona. Editorial Fontanella, 1971.

II Part:

CASASUS, Josep Maria, i ROIG, Xavier. La premsa actual. Introducció als models de diari. Barcelona. Edicions 62, 1981.

CHARNLEY, Mitchell V. Periodismo informativo. Buenos Aires. Editorial Troquel. 1971.

DOVIFAT, Emil. Periodismo 1. Mèxic. UTEHA. 1959.

FONTCUBERTA, Mar. Estructura de la noticia periodística. Barcelona. ATE. 1980.

GAILLARD, Philippe. Técnica del periodismo. Barcelona, Oikos-Tau, 1972.

MARTINEZ ALBERTOS, José Luis. Curso general de redacción periodística. Barcelona. Mitre, 1983.

ORIVE RIVA, Pedro. Estructura de la Información 2. Comunicación y sociedad democrática. Madrid. Ediciones Pirámide. 1978.

SANCHEZ BRAVO, Antonio. Tratado de Estructura de la Información. Madrid. Editorial Latina, 1981.

SECANELLA, Petra Maria. El lid, fórmula inicial de la noticia. Barcelona. ATE. 1980.

TUBAU, Iván. Teoría y práctica del periodismo cultural. Barcelona. ATE. 1982.

VIGIL VAZQUEZ, Manuel. El oficio de periodista. Barcelona. Dopesa, 1972.

WARREN, Carl N. Géneros Periodísticos Informativos. Barcelona. ATE, 1975.

III Part:

CASASUS, Josep Maria. Ideologia y análisis de medios de comunicación. Barcelona. Dopesa, 1972 (primera edición), 1979 (segunda edición).

MORAGAS, Miquel de. Teorias de la Comunicación. Barcelona. Gustavo Gili. 1981.

C) Orientació i avaluació del curs.

L'objectiu d'aquest curs és iniciar als alumnes en el treball periodístic informatiu, concretat en el domini de les tècniques modernes de redacció de notícies.

A cada tema teòric exposat en el programa correspon una pràctica específica. De forma gradual i sistemàtica l'alumne es va ensinistrant en la praxi de la funció informativa.

Durant el curs el professor avaluarà el treball de cada alumne que es materialitzarà mitjançant la seva participació activa a les classes pràctiques, les tasques de redacció informativa que anirà preparant i les dues proves parcials que tenen lloc als mesos de desembre i abril, en sengles dates que es fixaran a classe i de les quals no hi haurà convocatòries especials.

Els alumnes que no superin satisfactoriament aquest sistema d'avaluació continuada tenen l'opció de concórrer a l'examen final.

